

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție,
sesiunea iulie-noiembrie 2022**

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1026

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 16 alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (6)-(7) din Regulament (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare (dacă este cazul);
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

Nu este cazul.

a) Explicații solicitate candidatului:

b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului:

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

Nu este cazul.

a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare:

b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 18 alin. (3) din Regulament:

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 10 puncte

Motivare:

În ansamblu, se remarcă preocuparea candidatului pentru expunerea în cuprinsul hotărârilor a acelor elemente ale procesului, relevante pentru înțelegerea atât a situațiilor de fapt care au generat conflictul, cât și a normelor de drept incidente raportului juridic dedus judecății.

Analiza hotărârilor candidatului relevă însă în multe lucrări o capacitate de analiză și sinteză deficitară, constatându-se realizarea unei prezentări necorespunzătoare a elementelor esențiale ale cauzelor deduse judecății, atât în partea descriptivă a hotărârii, cât și în ceea ce privește expunerea raționamentului propriu. Într-un număr semnificativ de cazuri, partea expozitivă a considerentelor este disproporționat de mare față de restul motivării. Astfel, se remarcă o detaliere excesivă în partea introductivă a considerentelor, prin preluarea conținutului hotărârii primei instanțe, a susținerilor părților, care încarcă inutil expunerea, generând dificultăți în înțelegerea problemelor de drept supuse judecății. Spre exemplu, hotărârile nr. 1, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 15, 16 și 24, selectate de comisie și hotărârile nr. 1, 3 și 10, propuse de candidat..

Astfel, în hotărârea nr.7, selectată de comisie, se observă că motivarea raționamentului instanței se realizează în cinci fraze, în timp ce partea expozitivă a considerentelor hotărârii are 8 pagini. De asemenea, hotărârea 1, propusă de candidat are o motivare de doar trei pagini din totalul de 25 de pagini ale hotărârii.

Din cauza manierei de prezentare, cititorul nefamiliarizat cu noțiunile juridice nu și-ar putea reprezenta ansamblul logic al judecății format din cereri, probe, întâmpinări, motivări și decizii ale instanțelor și elementele convergente dintre ele.

Considerentele din hotărâri sunt prezentate, pe alocuri, de o manieră incomprehensibilă, chiar și în lucrările propuse de candidat. Spre exemplu, hotărârea nr. 9, depusă de candidat, fila 7: *„Deopotrivă, instanța de judecată, la cuantificarea daunelor trebuie să aibă în vedere și alte elemente, dintre care a enumerat împreriurarea că autorul și editorul articolelor, în calitatea lor de jurnaliști, au pregătire intelectuală la nivel de studii superioare, ceea ce înseamnă că au o capacitate de a discerne mai mare decât alte categorii de cetățeni; antecedentele publicației constând în aceea că în multe alte situații, au publicat afirmații denigratoare față de multe alte persoane, fiind condamnați civil de instanțele de judecată; pericolul social creat prin afirmațiile denigratoare, constând printre altele în aceea că poate servi drept exemplu de atitudine pentru alte publicații în cazul în care în speță nu se vor aplica sancțiuni civile.”*

În cele mai multe hotărâri, nu poate fi identificat un echilibru optim între analiză și sinteză.

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat - 9 puncte

Motivare:

În general, hotărârile selectate de candidat denotă claritatea mesajului, însă modul de preluare necritic, fără intervenția sau doar cu o minimă intervenție a redactorului, a unor susțineri ale părților sau rețineri ale instanțelor de fond este de natură a afecta coerența în exprimare, spre exemplu, hotărârile 3, 6, 9, 11, 13, 26 și 30, selectate de comisie.

În unele lucrări, se observă că redactorul preia *expressis verbis* susținerile uneia dintre părți, fără să expună propriul raționament jurisdicțional, ceea ce echivalează cu nemotivarea hotărârii. Spre exemplu, hotărârea nr. 3, selectată de comisie, fila 10: *“În cazul de față, faptul ilicit, dacă există, s-a săvârșit în localitatea, jud. și nu la, Așadar, așa cum s-a arătat și în întâmpinare, precum și în nota de ședința depusă la termenul la care s-a soluționat cauza, competent în cauza este Tribunalul, Excepția de necompetența fiind de ordine publică, trebuia admisă.”*

De asemenea, în hotărârea 6, selectată de comisie, fila 7: *“Recurentul – reclamant arată că nu cunoaște motivele care au condus la neaudierea de către instanță a martorilor propuși. Audierea martorilor ar fi adus în lipsa unor documente - care s-au evaporat - mărturii reale legate de confiscarea bunurilor din gospodărie precum și de condițiile de arestare a reclamantului.*

Cei 5 martori (al 5-lea a decedat în anul 2013) sunt în vârstă de peste ... de ani, ceea ce le-a permis să fie martori oculari al evenimentelor din 1951, doi dintre ei fiind vecinii părinților recurentului - reclamant și care au fost observatori direcți ai evenimentelor din 1951, doi locuind în apropierea gospodăriei părinților, la cea 200 m, iar al 5-lea, fiind fiica părinților, pe nume Rs, a fost participantă direct la operațiunile de arestare și deportare, asistând la confiscarea bunurilor din ograda familiei de către cadrele militare în noaptea de 18.07.1951. Deci, cei 5 martori propuși pentru a fi audiați, au fost în cunoștință de cauză.”

În același sens, hotărârea nr. 9, selectată de comisie filele 11-12: *“Chiar dacă dimineața fătul era mort și o intervenție chirurgicală ar fi fost o eroare medicală, întrucât ar fi adăugat riscuri inutile pentru starea de sănătate a mamei, atât pârâtul P2, cât și pârâta P3 trebuiau să ia măsuri de urgență în ceea ce privește provocarea nașterii și să o informeze pe pacienta despre ce se întâmplase nu să o lase în salon mai mult de o oră cu copilul mort în pântec până la venirea P1. De altfel, nepăsarea medicilor din România este cunoscută, iar aceasta atitudine a fost constatată și personal de către instanța pe parcursul derulării procesului cu privire la medicii P2 și P3 care au încercat să prezinte instanței situația ca fiind fără importanță, că reclamanta era pacienta pârâtei P1 și că nu aveau de ce să intervină pe serviciul de gardă sau că pârâta P3 era medic rezident și deci nu avea nici o responsabilitate.”*

În unele lucrări se constată lipsa de claritate și concizie în exprimare, în sensul că frazele sunt fie prea lungi, fie sunt confuze și îngreunează înțelegerea mesajului transmis. Spre exemplu, hotărârea nr. 2, selectată de comisie, fila 22: *„Raționamentul prin care recurenta urmărește să-și demonstreze teza de mai sus, susținută, de asemenea în fața instanței de apel, se fundamentează în principal pe ideea că contestația la decizia de înregistrare a mărcii este o cale de atac succesivă și subsecventă opoziției, astfel încât acesta poate fi formulată, în afară de solicitantul înregistrării mărcii, căruia OSIM i-a respins cererea sau i-a admis-o doar în parte, numai de persoana care a formulat opoziție la înregistrarea mărcii, opoziție față de care a fost emis aviz de respingere de către comisia din cadrul OSIM. Așadar, potrivit recurantei, nu este de admis că noțiunea de persoană interesată la care face referire art. 86 alin. 1 din lege poate cuprinde orice altă persoană care nu se află în cele două situații arătate, astfel că, în cauză, omisiunea de a formula opoziție o exclude pe intimata Mm din categoria persoanelor interesate, în accepțiunea prevederilor legale citate.*

La fel, hotărârea nr. 5, propusă de candidat, fila 24: *Pe de altă parte, judecătoria a reținut că și-a format convingerea că pârâtul, de-a lungul conviețuirii părților a manifestat acte de violență verbală față de reclamantă, adresându-i cuvinte jignitoare și injurii, dar și acte de violență psihologică, amenințând-o cu moartea, dar și că îi va lua copilul, ultima amenințare fiind în 8 sau 9 2019, după incidentul din 7 septembrie 2019, când pârâtul a amenințat-o din nou că o va omorî dacă îi va lua copilul.”*

Se remarcă în unele lucrări, redarea susținerilor părților fără o prelucrare adecvată, de pildă, hotărârea 9, propusă de candidat, fila 7: *“În același timp, arată reclamanta, trebuie să se țină cont și de faptul că informațiile publicate articolele incriminate sunt totalmente false, iar efectul imediat asupra consumatorului de presă a constat în denegarea onoarei, reputației și demnității subsemnatei și a celorlalte persoane nominalizate, situație de fapt care a afectat și prejudiciat în mod direct drepturile subiective civile ocrotite de lege.”*

Ca notă generală, în lucrările candidatului se remarcă o expunere greoaie, cu texte în care abundă fraze confuze, ce determină lipsa de coerență în argumentație și creează dificultăți pentru cititor în a înțelege schema rațională utilizată de instanță în expunerea raționamentului jurisdicțional.

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 10 puncte

Motivare:

Ca notă generală, se remarcă efortul candidatului pentru a prezenta o argumentație care să justifice hotărârea pronunțată cu indicarea motivelor de fapt și de drept în raport de care instanța a adoptat o anumită soluție. De asemenea, analiza lucrărilor candidatului relevă preocuparea pentru susținerea raționamentului

prezentat în hotărâri prin invocarea practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Europene de la Luxembourg, a Curții Constituționale sau a practicii de unificare a Înaltei Curți de Casație și Justiție. (de exemplu, hotărârile nr. 2, 8, 9, 10 selectate de candidat.)

Candidatului îi lipsește uneori capacitatea argumentativă, din perspectiva logicii și a rigurozității, dar și sub aspectul modalității de prezentare a ideilor ce constituie raționamentul juridicțional.

Asemenea exprimări ce afectează argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii abundă în cele mai multe dintre hotărârile prezentate, atât în cele selectate de comisie, cât și în cele propuse de candida. Astfel, pot fi identificate hotărâri în care sunt prezentate argumentele părții, sub forma unor interogări retorice, candidatul nerespectând elementele obligatorii ale unei hotărâri judecătorești, așa cum acestea sunt reglementate de Codul de procedură civilă. În acest sens, hotărârea 11, selectată de comisie, fila 6: „*Consideră recurenta că suspendarea facultativă nu se impune din mai multe considerente:*

- *situația de fapt este lămurită, iar în dosarul penal nu s-a solicitat decât tragerea la răspundere penală și aplicarea unei pedepse penale intimărilor P2, P3 pentru faptul că au vândut aceeași casă mai multor persoane pentru înșelarea terților (și în mod identic au procedat și cu privire la alte persoane)*

- *aplicarea măsurii suspendării nu va face decât să tergiverseze procesul-cum va fi influențat procesul presupunând că intimări ar fi condamnări definitive?*

- *între timp, intimări în mod deliberat acumulează datorii la întreținere, iar recurenta – reclamantă nu are unde locui, bătrână bolnavă și cu o pensie mică, pierzând singurul său bun?*”

În același sens, hotărârea 4, selectată de comisie, fila 16: “*De unde a dedus instanța că mama ar fi avut o atitudine de hiperprotecție? Faptul că își iubește copilul și în calitate de cadru medical, este cu mult mai conștientă decât oricine care sunt repercusiunile bolii de care suferă, o face hipersensibilă? Dintre toți cei participanți la proces, mama este singura care știe de fapt caracterul fostului soț, tatăl fetei, care a și fost demonstrat nu numai prin raportul psihologic și de martoră, ci și de acte depuse la dosar - certificatul medico-legal scos în urma violenței fizice asupra acesteia, reclamații la poliție etc. dar și de afirmația minorei din raportul psihologic, înscrisuri care nu au fost avute în vedere de către instanță la pronunțarea soluției.*

Cum poate fi calificată o mamă hiperprotectivă, când este singura care știe prin ce trece fiica ei, când este singura care aleargă cu ea prin spitale la controale, la internări în cazuri grave și care știe că tatăl consideră boala copilului un moft. Cum poți să stai liniștit, știind că propriul copil este cu o persoană care nu crede în suferința copilului și ia în zeflemea tot, și pe deasupra este și violent?”

În alte cazuri, candidatul folosește un limbaj colocvial, necorespunzător unei hotărâri judecătorești, ca de exemplu, în hot.19, selectată de comisie, fila 21: *Totodată, rezoluțiunea nu poate interveni în prezenta speță, deoarece o eventuală neexecutare nu este imputabilă intimărilor, nesemnarea contractului este urmare a faptului că apelanta s-a răzgândit, fiind probabil o modalitate mai rapidă de a valorifica moștenirea. Preturile au scăzut, astfel că încearcă în mod disperat să găsească o soluție de a pune părțile în situația anterioară, fără a dovedi că imobilul în cauză este impropriu și că viața i-ar fi fost pusă în pericol dacă ar locui în el.*

La fel, hotărârea nr. 4, selectată de comisie, fila 15, paragraful 1: „*Nu se întreabă nimeni cum se va realiza acest aspect, întrucât nici la această oră, în ciuda ședințelor de psihoterapie și a încercării recurente – pârâte de a o face pe fiica părților să accepte aceste întâlniri, aceasta nu dorește să-și vadă tatăl, decât foarte rar, refuzând de cele mai multe ori inclusiv să-i vorbească la telefon, nicidecum nu se pune problema că aceasta ar accepta o întâlnire fără prezența mamei. Eforturi se fac, însă nu ne putem juca cu mintea și sufletul unui copil, doar pentru că instanțele consideră că totul trebuie realizat într-un termen scurt. Această opinie denotă o necunoaștere a vieții în ansamblul ei și a reacțiilor copiilor.*”

Exemplele prezentate anterior ilustrează structura logică deficitară a raționamentului juridic, atât în ceea ce privește modalitatea de prezentare, cât și în privința argumentelor care nu sunt suficient de convingătoare și nu răspund necesității de analiză a elementelor deduse judecății.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor (în cazul judecătorilor) / verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a lucrărilor (în cazul procurorilor)

Punctaj acordat - 4 puncte

Motivare:

Candidatul a respectat, în general, termenele de soluționare și de redactare a hotărârilor. Din datele statistice înaintate comisiei rezultă că a redactat cu întârziere în anul 2019 un număr de 32 de hotărâri, în 2020, un număr de 53 de hotărâri, în 2021, un număr de 56 de hotărâri și în 2022, un număr de 32 de hotărâri.

IV. Punctaj total : 33 puncte

Data: 8 noiembrie 2022

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

Președinte:

Membru:

Membru:

